

BİLİMSEL ARAŞTIRMAYA GİRİŞ

(HRT 3221) 2019-2020 GÜZ

Araştırma nedir?

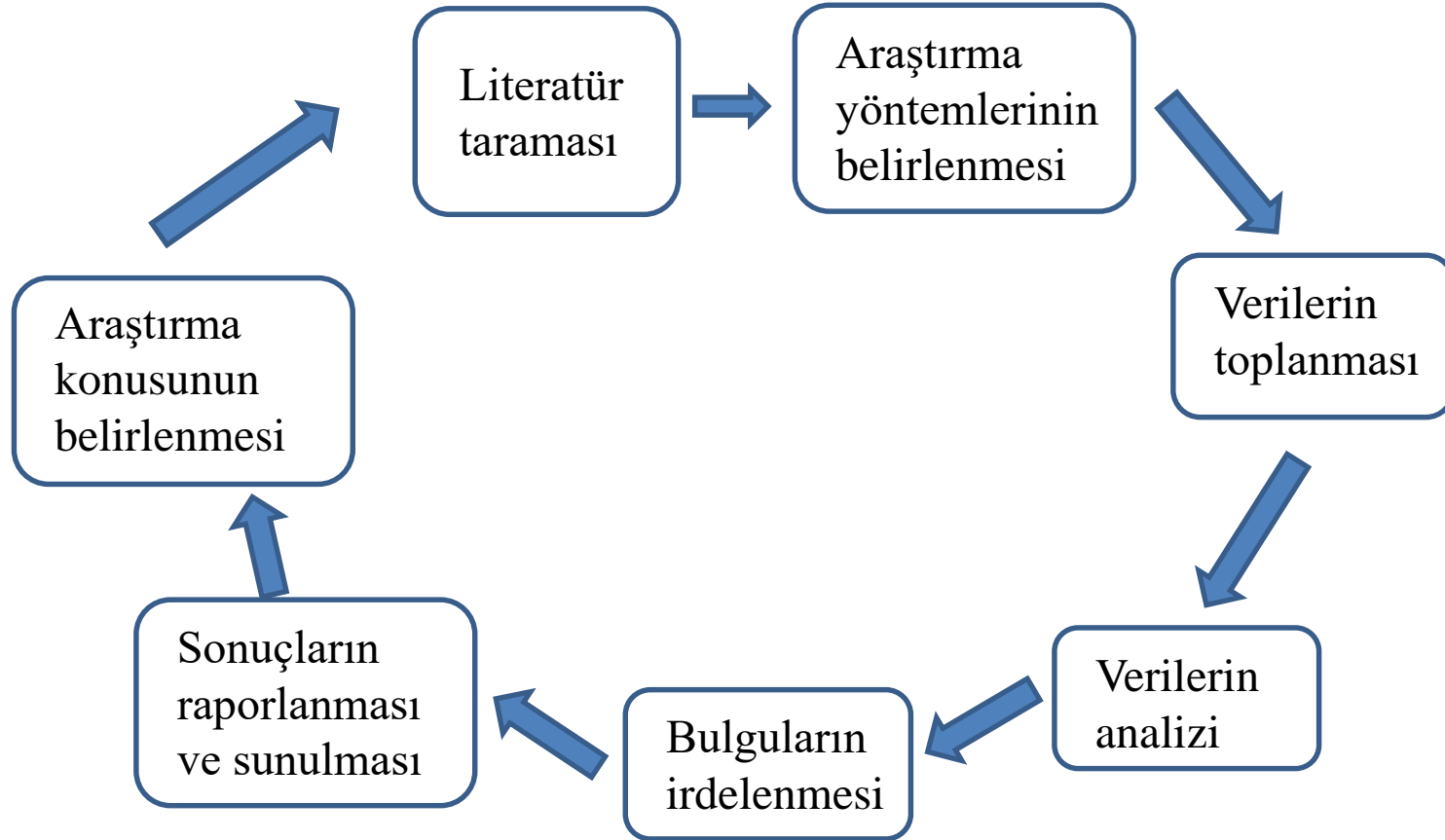
- Kişinin yaşadığı toplumu ve çevreyi tanımak ve karşılaştığı sorunlara çözüm yolları bulmak için giriştiği sistematik çabadır.
- Bilginin bulunması, geliştirilmesi ve gerçeğe uygun olup olmadığının kontrol edilmesi için harcanan çabadır.
- Belli amaçlarla ve sistemli süreçler yoluyla veri toplama ve toplanan verilerin analizidir.

Araştırma çeşitleri

Özelliklerine göre araştırmalar çeşitli gruplara ayrılabilir. Bunlar;

- 1-Amaçları açısından; temel ve uygulamalı, eylem, tarihsel, betimsel
- 2-Yürütüldükleri ortam açısından; kitap, laboratuvar ve doğal çevre
- 3-Yöntemleri açısından; deneysel, durum belirleyici, istatistik, alan

Araştırma nasıl yapılır??

Hipotez (Varsayım, Önerme)

- ❑ Hipotez kavramının kökeni, eski Yunanca'da “önermek” anlamına gelen “hipotithenai” kelimesinden gelmektedir.
- ❑ Henüz doğruluğu ispatlanmamış temel varsayımlardır.
- ❑ Hipotezler, ortaya konan problemle ilişkili olarak yanıtı aranacak sorulardır.
- ❑ Sıfır hipotezi (H_0); (istatistiksel hipotez, tarafsızlık hipotezi, farksızlık hipotezi) Bu kavrama göre varsayılan değişkenler arasında farklılık yoktur.
- ❑ Karşıt (Alternatif) Hipotez (H_k); H_0 hipotezinin karşıtıdır.

Hipotezin Başlıca Özellikleri

- ✓ Eldeki bütün verilere uygun olmalı ve onları açıklamalıdır.
- ✓ Yeni gerçeklerin tahminine olanak sağlamalıdır.
- ✓ Probleme çözüm önermelidir.
- ✓ Deney ve gözlemlere açık olmalıdır.
- ✓ Yeni deney ve gözlemlerle denenebilir olmalıdır.

Hipotezin Muhtemel Üç Sonucu

- I. Doğrudan kanıtlanıp doğrudan geçerli haline gelebilir bir hipotez gözlem ve deneylerle doğrulanırsa teori değil gerçektir.
- II. Yeni gerçeklerle desteklenerek teori veya kanun haline gelebilir.
- III. Çürütülüp terk edilir.

Bu neyin sorusudur????

-- Eğitim düzeyine göre aile içi şiddet eğilimi farklılık göstermekte midir?

Araştırma sorusu

-- Eğitim düzeyi ile şiddet eğilimi arasında bir ilişki yoktur.

Hipotez

Gözlem

Gözlem; belli bir kimse, yer, olay, nesne, durum ve şarta ait bilgi toplamak için belirli hedeflere yöneltilmiş bir bakış ve dinleyiştir.

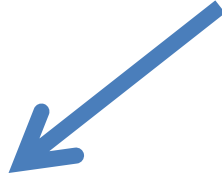
Araştırmalarda başlangıç aşamasında, ilk hipotezi oluşturmada keşif amaçlı kullanılabilir.

Diğer elde edilmiş bilgilerin desteklenmesinde ve/veya tamamlanmasında yararlanılabilir.

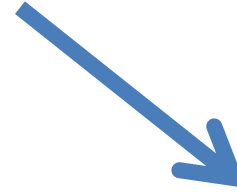
Nitel gözlem: Sadece duyu organlarıyla yapılır. Yanılma payı yoktur. Sonuç kesindir.

Nicel gözlem: Ölçü aletleriyle yapılır (Örnek, terazi ile ağırlığın belirlenmesi).

Bilimsel Araştırma Yaklaşımları

Niceliksel (Kantitatif) Araştırma
(Quantitative Research):

Niteliksel Araştırma
(Qualitative Research)

Niteliksel Araştırma

- ✓ Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırma türüdür (Arslan, 2012).
- ❑ Nitel araştırma bir olayı doğal ortamı ve doğal oluşumu içinde tasvir eder.
- ❑ Nitel araştırma bir durumu ilişki bağlantıları içinde anlamaya çalışır (holistic perspective).
- ❑ Bir olayı etkileyen değişkenleri kendisi ortaya çıkarır (Bozgeyikli,).

Nitel Araştırmanın Özellikleri:

1-Nitel araştırmada, araştırılan kişilerin bakış açısıyla araştırılan olay, olgu, norm ve değerler incelenmeye çalışılır.

2-Nitel araştırmada, araştırma yapılan kişilerin yaşadıkları veya sosyal olayın geçtiği ortamların tanımını yapılır.

3-Nitel araştırmada, araştırılan kişilerin tutum ve davranışları, uygulamaları, değerleri ve dūřünceleri, sosyal ve tarihî durumları içerisinde incelenir.

4-Nitel araştırmada, araştırmanın yalnızca sonuçlarına odaklanılmaz, statik (durağan) sonuçlarından ziyade sūre anlamaya çalışılır.

Nitel Araştırmanın Özellikleri:

5-Nitel araştırmada, araştırma yapılan konu üzerinde daha önceden detaylı bir şekilde hazırlanmış araştırma aracı oluşturmak yerine, açık ve yapılandırılmamış bir strateji uygulanır (Çetin, 2016).

6-Nitel araştırmada, elde edilen verilerin sistemli ve planlı bir şekilde incelenmesi sonucunda, tümevarım yöntemiyle, kuram üretme veya oluşturma yoluna gidilir. (Ekiz, 2003; Yıldırım ve Şimşek, 2000).

7-Nitel araştırmada, ana veri toplama vasıtası insandır. Bunun için nitel yöntem yalnızca insan bilimlerinde veya sosyal bilimlerde kullanılabilir. Bugünkü yapısıyla doğa bilimlerine uygulanması mümkün görülmemektedir.

Nitel araştırma ile yapılan araştırma çeşitleri

Nitel araştırma yaklaşımı ile yapılabilecek araştırmalar Uzuner (1999) tarafından üç gruba ayrılmıştır;

1-Vaka araştırması; Vaka araştırması, bir ortamın, tek bir kişinin, tek bir tür dokümanın veya olayın ayrıntılı olarak incelenmesidir.

2-Çok sahalı araştırmalar; Çok sayıda saha ve katılan üzerinden bir kuram geliştirmeye yönelik çalışmalardır.

3-Uygulamalı nitel araştırmalar; Belli bir durum, ortam ve kanunlarda değişiklik yaratmak için gerçekleştirilen araştırmalardır.

Niceliksel (Kantitatif) Araştırma

- ✓ Nicel araştırma, olgu ve olayları nesnelleştirerek gözlemlenebilir, ölçülebilir ve sayısal olarak ifade edilebilir bir şekilde ortaya koyan bir araştırma türüdür (Arslan, 2012).
- ✓ Nicel yaklaşım, pozitivist, objektivist ve realist paradigmalara dayanır. Pozitivist felsefenin bilimsel araştırmaya uygulanmasıyla, bilimin nesnel (objektif) özelliği ortaya çıkmıştır (Çepni, 2001; Ekiz, 2003; Gökçe, 1999).

Nicel araştırma soruları:

1. Ne kadar?
2. Ne miktarda?
3. Ne kadar sık?
4. Ne kadar yaygın?

Nicel araştırma aşamaları:

1. Konuyu belirlemek:

- Orijinallik
- İlgi
- Önem
- Bilimsel Yeterlilik
- Alan Araştırması
- Kaynak Bulma

2. Konuyu sınırlandırmak:

- Zaman
- Mekan
- Olay
- Olgü

3. Konuyla ilgili literatür taraması yapmak:

4. Veri toplamak:

- a. Görüşme:
 - i. Sohbet Tarzı Görüşme
 - ii. Görüşme Formu
 - iii. Standartlaştırılmış Açık Uçlu Görüşme
- b. Gözlem:
- c. Anket:
- d. Arşiv Belgeleri:
- e. Geçici Plan Hazırlamak:
- f. Yazmak:

Nicel araştırma

Nitel araştırma

Genel olarak

Ne kadar? Ne miktarda? Ne kadar sık? Ne kadar yaygın? sorularına cevap arar.

Niçin? Nasıl? Ne şekilde? sorularına cevap arar.

Kişisel düşüncelerin üstünde, duyguların etkisi dışında objektif verilere dayanır.

Kişilerin kanaatleri, tecrübeleri, algıları ve duyguları gibi subjektif verilere dayanır.

Varsayım açısından

Gerçeklik nesneldir. Asıl olan yöntemdir.

Gerçeklik oluşturulur. Asıl olan çalışılan durumdur.

Değişkenler kesin sınırlarıyla tespit edilebilir ve bu değişkenler arasındaki ilişkiler ölçülebilir.

Değişkenler karmaşık ve iç içe geçmiştir ve bunlar arasındaki ilişkileri ölçmek zordur.

Araştırmacı olay ve olgulara dışarıdan bakar, nesnel bir tavır geliştirir.

Araştırmacı olay ve olguları yakından izler, katılımcı bir tavır geliştirir.

Amaç açısından

Genelleme. Tahmin

Derinlemesine açıklama. Yorumlama

Nedensellik ilişkisini açıklama

Aktörlerin perspektiflerini anlama

Yaklaşım açısından

Kuram ve hipotez ile başlar.

Kuram ve hipotez ile biter.

Deney, manipülasyon (yönlendirme) ve kontrol. Standardize edilmiş veri toplama araçları kullanma

Kendi bütünlüğü içinde ve doğal. Araştırmacının kendisinin veri toplama aracı olması

Parçaların analizi

Örüntülerin ortaya çıkarılması

Uzlaşma ve norm arayışı

Çokluluk ve farklılık arayışı

Verilerin sayısal göstergelere indirgenmesi

Verilerin bütün derinlik ve zenginliği içinde açıklanması

Araştırmacı rolü açısından

Olay ve olguların dışında, yansız ve objektif

Olay ve olgulara dahil, öznel perspektifi olan ve empatik

(Yıldırım ve Şimşek, 2000)

Nicel Araştırma Yaklaşımı

Pozitivizm

Genel bilgi

Mutlak gerçeklik (truth)

Tümdengelim

Genelleme kaygısı

Araştırmacı sürecin dışında

Katı ve önceden planlanmış süreçler

Tarama modelleri ve karmaşık deneysel desenler

Evren-Örnekleme

Standartlaştırılmış ölçme araçları

Yoğun ve ileri istatistiksel işlemler

Edilgen ve üçüncü şahıs kullanımları

Ayrıntılı raporlaştırma

Nitel Araştırma Yaklaşımı

Yorumlayıcı paradigma

Derinlemesine okuma

Görelilik gerçeklik (reality)

Tümevarım

Bağlamlarına genelleme

Araştırmacı sürecin parçası

Esnek süreçler

Açımlayıcı modeller ve tek denekli desenler

Çalışma grubu

Gözlem ve görüşme formları

Sayma ve sınıflamaya dayalı

betimlemeler

Öyküsel anlatım ve birinci şahıs

kullanımları

Ayrıntılı raporlaştırma

Bilgili, Ali Sinan, <http://mehmetardicc.blogcu.com/bilimsel-arastirma-ve-yontemleri-ders-notlari/13303478>

<https://static.ohu.edu.tr/uniweb/media/portallar/fenbilimlerienstitusu/duyurular/1471/b1go2ixd.pdf>